

## **Idee ruchu PILGRIM w kształceniu i wychowaniu dzieci i młodzieży**

Dla edukacji szkolnej istotny jest system wartości uniwersalnych, który powinien przenikać cały proces kształcenia i wychowania. Dostrzeganie go, platońskiej triady: prawdy, dobra i piękna, tak bliskiego personalistycznej wizji człowieka, sprzyjają prawidłowemu jego rozwojowi. Ważne zatem, by młode pokolenie prowadził wychowawca-mistrz, który szczerze troszczy się o integralny wzrost najmłodszych pokoleń. Współczesne szkolnictwo jest w dużym stopniu ukierunkowane na dowartościowanie przedmiotów związanych z aktualnymi potrzebami gospodarki oraz rosnącym znaczeniem ekonomii w życiu społecznym, co rodzi ryzyko umniejszania prestiżu tych zakresów wiedzy, które dotyczą sensu i znaczenia ludzkiego życia. Co więcej, przywiązywanie nadmiernej wagi do roli pozyskiwania kolejnych sprawności może przynosić negatywne skutki, gdy uczeń zdobytą wiedzę i umiejętności wykorzystuje do manipulowania drugim człowiekiem lub wspólnotą, w której przychodzi mu funkcjonować. Stąd tak ważne staje się zwracanie coraz większej uwagi na kształtowanie u dzieci i młodzieży poczucia odpowiedzialności za środowisko w wymiarze lokalnym i globalnym.

W Zespole Szkół Katolickich im. św. Jana Pawła II w Gdyni przykłady takich działań są obecne od wielu lat. Troska o środowisko naturalne to obszar wychowawczy, który ma na celu przysposobienie ucznia do życia w zgodzie z naturą. Zadania te realizowane są nie tylko w ramach lekcji, ale przede wszystkim podczas zajęć pozaszkolnych, wycieczek do różnych ośrodków terenowych (np. oceanarium, ogród botaniczny itp.). Stałą tradycją szkoły jest współpraca z uczelniami wyższymi, która sprzyja samodzielnemu zdobywaniu oraz poszerzaniu wiedzy. Podczas zajęć szkolnych i pozaszkolnych, wykładów, jak też warsztatów akademickich uczniowie są przygotowani do przyjmowania postawy odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska oraz gotowości do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju. Dzieci i młodzież zapoznają się z bioróżnorodnością oraz sposobami jej ochrony, konsekwencjami eksploatacji środowiska naturalnego, jak też odnawialnymi i nieodnawialnymi zasobami przyrody. W ramach zajęć terenowych z biologii i geografii poznają funkcjonowanie zakładów unieszkodliwiania odpadów oraz oczyszczania śmieci (np. „Eko Dolina” w Łężycach, oczyszczalnia „Dębogórze”), poznają rezerваты przyrody,

odwiedzają fokarium na Helu. Szerokie spektrum realizowanych treści pozwala nie tylko dostrzec, jak wielki wpływ na środowisko mają lokalne społeczności, ale też wyposaża w wiedzę dotyczącą polityki ekologicznej państwa i bezpieczeństwa biologicznego.

Ważne miejsce w wychowaniu uczniów do życia we wspólnocie zajmuje poznawanie innych narodów i kultur. Podczas organizowanych co roku Dni Języków Obcych społeczność szkolna, przygotowując liczne prezentacje na temat różnorodnych zagadnień związanych z życiem we współczesnej Europie, uczy się tolerancji względem innych kultur oraz poznaje problematykę dotyczącą zagrożeń dla środowiska w innych krajach. Uczestnictwo w kulturze stanowi niezwykle ważny element wychowania dzieci i młodzieży. To nie tylko budowanie tożsamości narodowej, wychowanie do patriotyzmu, ale także wdrażanie do szacunku względem innych społeczności. Ważną rolę w kształtowaniu postaw dzieci i młodzieży odgrywają organizowane w szkole wydarzenia religijne i patriotyczne. Uczą one szacunku do przeszłości narodu oraz całej wspólnoty europejskiej, wskazują postawy i moralne piękno osób zasłużonych dla wzrostu społeczeństw współcześnie, jak też w przeszłości.

Zaangażowanie się Zespołu Szkół Katolickich im. św. Jana Pawła II w Gdyni w międzynarodową sieć pedagogiczną PILGRIM jest kolejnym niezwykle wartościowym krokiem w procesie kształcenia oraz wychowania dzieci i młodzieży z kilku ważnych powodów. PILGRIM stanowi wyjątkową inicjatywę edukacyjną, która splata w sobie dwa kluczowe aspekty: zrównoważony rozwój oraz duchowość. Główne motto „Żyjąc świadomie – budujesz przyszłość”, zachęca do podjęcia konkretnych działań w trosce o przyszłość oraz do bardziej świadomego życia obecnie. Tym bardziej, że współczesny człowiek jest tylko tymczasowym mieszkańcem planety (łac. *homo viator*), mającym obowiązek troszczyć się o nią tak, aby zostawić ją w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń. Poprzez wdrażanie działań na rzecz ochrony środowiska, promowanie zrównoważonego konsumpcjonizmu i rozwijanie umiejętności życia w harmonii z naturą oraz innym człowiekiem, młodzież uczy się odpowiedzialności za otaczający świat. Jest to niezwykle ważne, ponieważ właśnie młode pokolenie będzie kształtować przyszłość i podejmować decyzje dotyczące zmian klimatycznych. Jednak to, co wyróżnia sieć PILGRIM, to unikalna perspektywa oparta na przekonaniach i wartościach. Centralne miejsce zajmuje duchowość – otoczona ekologią, ekonomią oraz kwestiami społecznymi.

Włączenie się do międzynarodowej sieci pedagogicznej PILGRIM otwiera przed uczniami i nauczycielami niezwykle szansę na współpracę z innymi placówkami, również zagranicznymi. Jest to niezwykle wartościowe doświadczenie, które doskonale wpisuje się w idee PILGRIM. Przede wszystkim, taka współpraca umożliwi wymianę wiedzy oraz

doświadczeń na temat zrównoważonego rozwoju i duchowości. Kontakt z różnymi kulturami i perspektywami uczy szacunku dla różnorodności oraz inspirowanie do bardziej świadomego życia.

Wspólne projekty edukacyjne, które mogą być realizowane także w ramach międzynarodowej współpracy, często są bardziej kompleksowe oraz interdyscyplinarne. To doskonałe pole do rozwijania kompetencji społecznych i międzykulturowych. Należy podkreślić, że kontakt z uczniami, którzy posługują się innym językiem, doskonali umiejętności językowe uczestników. To naturalny sposób na naukę i praktyczne posługiwanie się językami obcymi. Współpraca z zagranicznymi szkołami umożliwia także lepsze zrozumienie i analizę globalnych wyzwań, takich jak np. zmiany klimatyczne, migracje czy różnice kulturowe.

Ważnym aspektem wkroczenia na drogę PILGRIM jest współpraca z polskimi instytucjami, która pozwala na wzmacnianie więzi na poziomie krajowym i umożliwia wymianę doświadczeń w kontekście lokalnych wyzwań oraz inicjatyw. Dzięki temu uczniowie z różnych części kraju mogą uczyć się od siebie nawzajem, współtworząc bogate i różnorodne środowisko edukacyjne. Partnerstwo z innymi szkołami, zarówno polskimi, jak też zagranicznymi, to nie tylko wartościowe doświadczenie edukacyjne, ale także praktyczne wdrożenie idei PILGRIM. Uczy odpowiedzialności za wspólną planetę, rozwija umiejętności międzykulturowe oraz wzmacnia więzi na poziomie lokalnym i krajowym.

Propagowanie idei PILGRIM może być osiągnięte poprzez różnorodne inicjatywy i działania. Kształcenie odgrywa tutaj kluczową rolę, dlatego organizowanie wydarzeń edukacyjnych, konferencji, warsztatów czy spotkań jest ważnym krokiem ku integrowaniu ludzi nie tylko o tych samych, ale także różnych przekonaniach i wyznaniach. To tworzy przestrzeń do dialogu oraz wymiany doświadczeń. Z drugiej strony, organizowanie wspólnych modlitw, ceremonii czy celebracji religijnych buduje więzi duchowe i ukazuje wspólne wartości. Inicjowanie dialogu między przedstawicielami różnych wyznań pozwala z kolei na dzielenie się przemyśleniami na temat wspólnych wartości. Działanie razem dla dobra wspólnego tworzy więzi na poziomie społecznym i duchowym.

Inicjowanie projektów związanych z ochroną środowiska, promowaniem zrównoważonego rozwoju oraz szacunku do natury jest zgodne z ideami wielu wyznań, które nakazują szacunek do stworzenia. Organizowanie warsztatów i spotkań dla młodzieży, które integrują aspekty duchowości, etyki oraz edukacji ekologicznej, może zainspirować młodych ludzi do podejmowania działań na rzecz wzajemnego zrozumienia i owocnej współpracy. Zaangażowanie na rzecz osób potrzebujących, niezależnie od wyznania, nie tylko promuje

wartość solidarności, ale jest zarazem przejawem troski o innych oraz istotnym aspektem duchowości. PILGRIM to zatem droga do budowania lepszego jutra poprzez integrowanie zrównoważonego rozwoju z duchowością, stąd warto „TU” być.